

LAITILAN LUKION
SUUNNITELMA
OPIKKELIJOIDEN
SUOJAAMISEKSI
VÄKIVALLALTA,
KIUSAAMISELTA JA
HÄIRINNÄLTÄ

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yleistä
2. Ennaltaehkäiseminen
 - 2.1. Kiusaamisen vastustaminen
 - 2.2. Kodin ja koulun yhteistyö
 - 2.3. Järjestyssäännöt
3. Menettelytavat väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätilanteissa
4. Voimaantulo
 - Liite A
 - Liite B
 - Liite C

LAITILAN LUKION SUUNNITELMA OPIKELIJOIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ

1. Yleistä

Suunnitelman tarkoituksena on turvallisuuden ja viihtyvyyden lisääminen sekä kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen.

Periaatteena on, että kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän osalta koulussamme on nollatoleranssi. Minkäänlaista kiusaamista, väkivaltaa tai häirintää ei hyväksytä. Näihin asioihin puuttuminen on koko työyhteisön asia ja koulun tavoitteena on kaikilta osin luoda koko kouluyhteisössä luottamukselliset ihmissuhteet, myös huoltajiin ja muihin sidosryhmiin.

Opettajien ja koko koulun henkilökunnan velvollisuutena on huolehtia siitä, että koulu tarjoaa jokaiselle turvallisen oppimisympäristön. Kiusaamisen vastaisten toimenpiteiden tavoitteena on puuttuminen kiusaamistilanteisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja asian käsittelyn helpottaminen opiskelijoiden kanssa. Kiusaamiseen puututaan välittömästi ja sitä tarkkailevat kaikki talossa työskentelevät.

Opiskelijoiden omaa vastuuta korostetaan. Kiusaamisesta kertominen on toisesta ihmisestä välittämistä. Sekä kiusaaja että kiusattu tarvitsevat apua ja tukea. Koko ryhmän kanssa voidaan tarvittaessa tehdä erilaisia yhteishenkeä parantavia toimenpiteitä ja harjoituksia. Asian käsittelyssä yhtenä tahona voi olla moniammatillinen opiskelijahuollon asiantuntijaryhmä sekä tarvittaessa asiantuntija-apua.

2. Ennaltaehkäiseminen

2.1 Kiusaamisen vastustaminen

Tavoitteena on saada kouluyhteisö ilmaisemaan, ettei se hyväksy kiusaamista sekä miettimään, mitä jokainen voisi tehdä kiusaamisen lopettamiseksi.

Kiusaamista vastustavista toimenpiteistä keskustellaan ja ryhmäytymistä vahvistetaan esimerkiksi ryhmänohjaajien ja opiskelijatutoreiden toimesta korostamalla, että

- toisia opiskelijoita ei kiusata,
- kiusattuja opiskelijoita yritetään auttaa,
- syrjään jätettyjä opiskelijoita yritetään ottaa mukaan.

2.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Vanhempainilloissa, opettajan ja huoltajien tapaamisissa, puhelinkeskusteluissa, sähköposteilla, Wilma-viesteillä sekä kirjallisilla tiedotteilla ennaltaehkäistään ongelmatilanteita ja luodaan yhteistä toimintakulttuuria koulun ja kodin välille. Huoltajien toivotaan kiusaamista havaitessaan ilmoittavan siitä joko ryhmänohjaajalle, opinto-ohjaajalle tai rehtorille.

2.3 Järjestyssäännöt

Ohjausryhmittäin tutustutaan erityisesti lukukausien alkaessa sekä myöhemmin aina tarvittaessa koulun järjestyssääntöihin.

3. Menettelytavat väkivalta- kiusaamis- ja häirintätilanteissa

Koulussa jokaisen aikuisen velvollisuus on puuttua välittömästi väkivallan käyttöön, kiusaamisen tai häirintään sekä ilmoittaa tapahtuneesta ryhmänohjaajalle, opinto-ohjaajalle tai rehtorille.

Lukiolla on käytössä erillinen Wilmasta löytyvä lomake kiusaamistapausten ilmoittamiseen. Sähköinen ilmoitus tulee rehtorille ja koulusihteerille. Tämän suunnitelman liitteenä on lomakkeen paperiversio.

Ryhmänohjaaja kirjaa kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätapaukset.

Lukiolla on ilmoitusvelvollisuus ko. asioista koulutoimelle (liite 1). Rikos- ja ilkivaltilanteissa toimitaan puolestaan liitteen 2 mukaisesti.

Kiusaaminen on toistuvaa henkistä tai ruumiillista väkivaltaa, jonka yksi tai useampi nuori kohdistaa yhteen ja samaan uhriin. Sen muotoja voivat olla

- pilkkaaminen, haukkuminen, lällätys, häpäiseminen, ilkkuva matkiminen
- pelottelu, uhkailu, kiristäminen, syrjiminen, eristäminen, pakottaminen, tahallinen väärinneuvominen, perättömien juttujen keksiminen
- tavaroiden piilottelu tai luvatta ottaminen ja särkeminen
- kuristaminen, töniminen, lyöminen, pureminen, potkiminen, nipistely
- toisen tai toisten yllyttäminen yhtä vastaan, toisen puolustamisen estäminen, yksin jättäminen
- sähköinen kiusaaminen (ks. lisää liite C)

Toiminta kiusaamistapauksissa

1. Vakavat keskustelut kiusaajien ja uhrien kanssa

- toistuvissa tapauksissa tiedote/yhteydenotto kotiin
- seuranta
- kiusaajan tehostettu tarkkailu koulupäivän aikana (tieto koko henkilökunnalle)
- ryhmänohjaajan velvollisuus on kirjata kiusaamistilanteet ja toimenpiteet

2. Vakavat keskustelut huoltajien kanssa

- jos edelliset toimenpiteet ovat olleet hyödyttömiä
- jos mahdollista, kirjataan sopimus

- seuranta kuten edellä
- 3. Asian käsittely opiskeluhuoltoryhmässä
- 4. Asiantuntija-apu
 - vakavissa ja pitkittyneissä tilanteissa
 - asiantuntija-apuun ohjaaminen

4. Voimaantulo

Tämä suunnitelma on hyväksytty opettajakunnan kokouksessa 28.4.2014 ja se tulee voimaan 1.8.2014. Päivitetty 9.8.2020/Tomi Kangas, opettajainkokouksessa 10.8.2020. Päivitetty LOPS 2021 voimaantulon myötä 19.2.2021.

ILMOITUS VÄKIVALTAISESTA KÄYTTÄYTYMISESTÄ, VÄKIVALLALLA UHKAAMISESTA, KOULUKIUSAAMISESTA

LAITILAN LUKIO	Päiväys
Tekijät	
Tapahtuman kuvaus	
Toimenpiteet	
Selvityksessä läsnäolleet	

Puolesta _____

Tiedoksi -huoltaja(t) pvm _____

-koulutoimi pvm _____

- sosiaalitoimi/lastensuojelu _____

- muu taho _____

RIKOS- JA ILKIVALTATILANTEESTA ILMOITTAMINEN

Toimintaohje rikos- ja ilkivaltatilanteen sattuessa

Opettaja, toimi näin

- kartoita tilanne, tapahtuma ja asianosaiset
- varmista ihmisten turvallisuus, tarvittaessa pyydä apua 112
- selvitä asianomaisten kanssa tapahtumien kulu, tee selvityksestä kirjallinen muistio
- tiedota asiasta asianomaisten kotiin, ryhmänohjaajille ja rehtorille

Poliisille tärkeitä tietoja rikostapauksissa ovat:

- tarkka tapahtuma- aika ja -paikka
- onko tekijä paikalla vai poistunut
- tekijän nimi, jos se on tiedossa
- tekijän tuntomerkit (ikä, pituus, vartalo, kasvot, silmät, hampaat, puhe, kädet, liikkuminen, suunta, johon liikkui sekä liikkumistapa)
- minne päin ja miten tekijä pakeni
- tekijän vaarallisuus (aseistautuminen, mielentila, uhkaukset, alkoholin ja huumeiden käyttö jne.)
- ajoneuvon rekisterinumero ja muut tuntomerkit (merkki, malli, väri, erityistuntomerkit)

SÄHKÖINEN KIUSAAMINEN

Liite C

Vanhemmat

- Seuraa nuoresi netin ja kännykän käyttöä.
- Seuraa hänen reaktioitaan ”nettisession” jälkeen.
- Jos vähänkin epäilet kiusaamista, ota asia puheeksi.
- Kannusta nuorta kertomaan kiusamisesta.
- Kerro nuorelle, että viestejä, jotka ovat tulleet tuntemattomilta ihmisiltä, ei tarvitse avata.

Jos nuortasi koskevia kiusaamistekstejä tai valokuvia on julkaistu sähköisesti:

- Jos kiusaaja on samassa koulussa, ota yhteyttä kouluun: opinto-ohjaajaan, terveydenhoitajaan, ryhmänohjaajaan, rehtoriin tai kehen muuhun tahansa aikuisista.
- Jos kiusataan netissä, se yleensä heijastuu muuhun elämään. Mieluummin ota yhteyttä liian herkästi kuin liian myöhään. Kiusaamista netissä ei pidä väheksyä, koska siellä yleisö voi olla laaja, rajaton ja tuntematon.
- Säästäkää kaikki ko. kiusaamista koskevat nettisivut jatkotoimia varten.
- Ota yhteyttä nettisivuja ylläpitävään tahoon. He voivat ottaa pois tekstejä ja mahdollisesti selvittää, kuka on ne kirjoittanut.
- Jos kiusaaminen on hyvin vakavaa, ota yhteyttä poliisiin.

Opiskelijat

- Kerro aina netissä tai kännykällä tapahtuneesta kiusaamisesta tai typerästä käytöksestä jollekin aikuiselle kotona tai koulussa.
- Yksi keino voi olla ottaa yhteyttä koulun aikuisiin sähköpostin kautta.
- Netissä kiusaaminen heijastuu yleensä muuhun elämään. Mieluummin ota yhteyttä liian herkästi kuin liian myöhään. Kiusaamista netissä ei pidä väheksyä, koska siellä yleisö voi olla laaja, rajaton ja tuntematon.
- Kerro, vaikka kiusaaminen ei koskisi sinua.
- Säästä kaikki ko. kiusaamista koskevat nettisivut tai viestit jatkotoimia varten.
- Kiusaajan kanssa ei kannata alkaa ”kirjeenvaihtoon”. Vastaa kiusaamisviesteihin korkeintaan kerran, lyhyesti ja asiallisesti.
- Muista, että kiusaaja voi esiintyä väärällä nimellä tai osoitteella.

ja muista että:

- Olet aina vastuussa siitä, mitä laitat nettiin.
- Ilman lupaa toisten kuvien tai tekstien laittaminen voi johtaa jopa kunnianloukkaussyytökseen.